

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบพึ่งตนเอง : ศึกษากรณีเงื่อนไขความสำเร็จของมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท (ศพช.) อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นายมิ่งภพ ศรีชะบา	
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		

รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธุ์สุรย์ ลดาวัลย์	ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐ สุพานนท์	กรรมการ

อาจารย์ไพรัช ตระการศิริพันธ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบพึ่งตนเอง : ศึกษากรณีเงื่อนไขความสำเร็จของมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท (ศพช.) อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยจากเอกสาร และการวิจัยสนามที่เน้นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากบุคลากรภายในและภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องในงานการพัฒนาชุมชนชนบทของมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท รวมจำนวน 10 คน การวิจัยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 ศึกษาแนวคิดในการพัฒนาแบบพึ่งพาตนเองของผู้นำมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท

ประการที่ 2 ศึกษาปัจจัยสำคัญที่ทำให้แนวคิดข้างต้นเป็นที่ยอมรับจากชุมชน

ประการที่ 3 ศึกษาความเป็นไปได้ในการสืบทอดตำแหน่งผู้นำต่อจากพระธรรมดิลก

ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. แนวความคิดการพัฒนาแบบพึ่งพาตนเองของผู้นำมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท หรือ ศพช. มีความเกี่ยวพันและสอดคล้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดการพึ่งตนเองตามทฤษฎีการพึ่งตนเองของ ชุมชนชนบทในทุกปัจจัยยกเว้นปัจจัยการพึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ

2. อำนาจเชิงบารมี ความรู้ความสามารถพิเศษ ความมุ่งมั่นจริงใจและทำงานด้วยความเสียสละ ความเหมาะสมสอดคล้องของกิจกรรมในการแก้ไขปัญหของชุมชน การยอมรับของ บุคคลภายนอก บุคลิกภาพ ภูมิหลัง และสถานภาพ ทั้งหมด คือ ปัจจัยที่ทำให้แนวคิดในการพัฒนา แบบพึ่งพาตนเองของพระธรรมดิลกผู้นำมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่ยอมรับจากชุมชน ผลการวิจัยพบว่า

3. มีความเป็นไปได้ที่การเปลี่ยนแปลงผู้นำคนใหม่จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน ของมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบทใน 2 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่หนึ่ง เป็นระดับการยอมรับแนวทางการบริหารงานโดยผู้นำคนใหม่ของ เจ้าหน้าที่ของ ศพช. ซึ่งอาจยอมรับหรือไม่ยอมรับก็เป็นไปได้ขึ้นอยู่กับอำนาจเชิงบารมี ความรู้ความสามารถพิเศษ ความมุ่งมั่นจริงใจและทำงานด้วยความเสียสละ ความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรม ในการแก้ไขปัญหของชุมชน การยอมรับของบุคคลภายนอก บุคลิกภาพ ภูมิหลัง และสถานภาพ หากเจ้าหน้าที่ของ ศพช. ให้การยอมรับแล้ว การดำเนินงานขององค์กรก็จะเกิดความต่อเนื่องต่อไป ได้ แต่ถ้าหากผู้นำคนใหม่ไม่ได้รับการยอมรับ ก็อาจจะกระทบต่อการมีอุดมการณ์ร่วมกันระหว่างเจ้า หน้าที่และผู้นำคนใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนและจัดการอย่างเป็นระบบในองค์กรเพื่อรักษา เสถียรภาพของการดำเนินงานพัฒนาให้ยั่งยืนต่อไป

ลักษณะที่สอง เป็นผลกระทบต่ออุดมการณ์การพัฒนาแบบพึ่งตนเองของ ศพช. ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งหากผู้นำคนใหม่มีอุดมการณ์ที่แตกต่างออกไปนั้นอาจหมายถึง แนวทางการดำเนินที่ต้องเปลี่ยนไปเช่นเดียวกัน และยังคงส่งผลกระทบต่อพลังความเสียสละของ เจ้าหน้าที่ของ ศพช. ที่อาจไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงจนอาจบอบทบาทหน้าที่ของตนลงไปที่สุดใน

4. มีความเป็นไปได้ที่ผู้นำคนใหม่ไม่จำเป็นต้องมาจากพระสงฆ์แต่อาจมาจากฆราวาสก็ได้ ซึ่งสืบเนื่องมาจากความล้มเหลวจากโครงการสังฆพัฒนาที่มีเจตนาจะชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาชนบทโดยพระสงฆ์ จึงทำให้พระธรรมดิลกมีความผ่อนคลายในการสืบทอดตำแหน่งมากยิ่งขึ้น นี่เป็นช่องทางออกแบบสายกลางที่เปิดโอกาสให้ ศพช. มีทางเลือกที่เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อรักษาเสถียรภาพในการดำเนินงานขององค์กรต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป

Thesis Title	Self-Reliant Development Strategies : A Case Study of Conditional Success of the Foundation for Education and Development of Rural Areas in Mae Rim District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Ming-Pop Seechaba	
M.A.	Political Science	
Examining Committee :		
	Assoc.Prof.Dr.M.L. Bhansoon Ladavalya	Chairman
	Asst.Prof. Nat Chaparnond	Member
	Lect. Pairat Trakamsirinont	Member

Abstract

This thesis titled "Self-Reliant Development Strategies: A Case Study of Conditional Success of the Foundation for Education and Development of Rural Areas (FEDRA) in Mae Rim District, Chiang Mai Province" is a quality research basing on documentary and field data as well as informal interview with 10 persons within and outside this rural community. The study has 3 objectives which are: 1) to study self-reliant development concepts of the Foundation for Education and Development of Rural Areas. 2) to study factors influencing the Community to accept such concepts and 3) to study the feasibility of position succession of Phra Thammadilok. It was found that the self-reliant development concepts of FEDRA's leader were relevant and suitable to self-reliant theory of rural community except environmental self-reliant factors. In this regard, factors like

charisma, special capability, strong determination, work devotion, appropriateness of activities in tackling community problems, acceptance of outside people, as well as personality, background, and social status –these have made the self-reliant development concepts of Phra Thammadilok to be receptive to the Community. As far as the problem of the position succession of Phra Thammadilok is concerned, it was found that:

There is a possibility that a change of the FEDRA's leader may have impact on the Foundation's undertaking.

There is a possibility that the new FEDRA's leader can be either a monk or a layman. It becomes more open and flexible than before so that the succession problem can be avoided and the undertaking of FEDRA can be sustained.